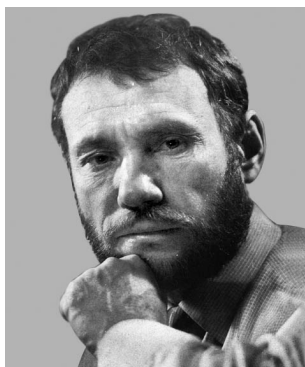


І. М. Блюміна, В. Г. Данилейко

Задорожний Іван-Валентин Феодосійович



ЗАДОРОЖНИЙ Іван-Валентин Феодосійович (07. 07. 1921, м. Ржищів, нині Київ. обл. – 21. 10. 1988, Київ, похов. у Ржищеві) – живописець, графік і монументаліст. Батько [Н. Задорожної](#). Державна премія України ім. Т. Шевченка (1995, посмертно). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1960). Член СХУ (1956). Учасник 2-ї світової війни. Закін. Київський художній інститут (1951; викл. [К. Єлева](#), [А. Петрицький](#), [О. Шовкуненко](#)). Працював у ньому викл. (1952–55). Від 1946 брав участь у всеукр., всесоюз. та зарубіж. мист. виставках. Персон. – посмертні у Києві (1991, 1993–2002), Ржищеві (2000). Автор живопис. полотен, монум. розписів, плакатів, вітражів, різьблень на дереві, гобеленів, скульптур. Працював у «суворому» стилі, реалізмі, неофольклоризмі. Твори глибоко національні, відзначаються пошуками виражал. засобів, утвердженням поет. етноідеалів, оригінал. композицією, досконалим рисунком, добре згармонійов. колір. гамою. За новачі З. зазнав переслідувань. Окремі роботи зберігаються в НХМ, Бердян. (Запоріз. обл.), Горлів. (Донец. обл.), Дніпроп., Івано-Фр., Полтав., Сум. ХМ, ДТГ (Москва). 2000 на базі картин. галереї у м. Ржищів відкрито [Задорожного І.-В. ім. Музей образотворчого мистецтва](#), при Нац. університеті «Києво-Могилян. академія» створ. Музей І.-В. Задорожного «Хата».

Основні твори

живопис – «Б. Хмельницький залишає в заставу кримському ханові свого сина Тимоша» (1954), «Вони безсмертні. Краснодонці» (1955), «Апасіоната» (1960), «Кобзар» (1961), «В ім'я життя» (1963), «Прометей», «На місці минулих боїв. Мої земляки» (обидва – 1964), «Весілля»

(1967), триптих «Мати» (1969), «Садкам цвісти» (1970), «Ярослав Мудрий», «Петро Могила» (обидва – 1973), «Роксолана», «Маруся Чурай» (обидва – 1977), «Моя мати» (1980), «Козак Мамай» (1982), «Літописець Нестор» (1984), «Аттіла», «Аліпій», «М. Березовський», «Хліб насущний» (усі – 1985), «Солдатські матері» (1986), «Танок смутку» (1987), «Поет і цариця», «Ластівки», «На вічній дорозі розп'яті ми», «Сину, збагати світ!», «Богоматір» (усі – 1988); вітражі – «Т. Шевченко і народ» (Київ. університет, 1969, співавт.), «Наша пісня – наша слава» (Палац культури м. Кременчук Полтав. обл., 1971, співавт.), «Космос» (1974), «Народження технічної думки» (1975; обидва – Палац культури м. Павлоград Дніпроп. обл.), «Скіфія» (1980), «Легенди про Кия» (на станціях Київ. фунікулера, 1983); гобелени – «Кий» (1982), «Сім'я», «Засійся, чорна ниво, волею ясною», «Пісня» (усі – 1988); різьблення – рельєф «Весільне свято» (1972, Палац культури у м. Кременчук), панно «Закохані» (1978), «Криниця М. Коцюбинського» (Літ.-мемор. музей М. Коцюбинського в Чернігові, 1978–82); плакати – «Слава переможцю» (1946), «Привіт борцям за мир і демократію!» (1955); комплексне оформлення готелю «Либідь» (Київ, 1979–82).

Рекомендована література

1. Іван-Валентин Задорожний: Каталог виставки творів. К., 1991;
2. Данилейко В. До аспектів етнографізму і космології у творчості Івана-Валентина Задорожного (До 75-річчя визнач. укр. мистця) // ОМ. 1997. № 1;
3. Заповіт майстра // Петрова О. Мистецтвознавчі рефлексії: Зб. ст. К., 2004;
4. Ямборко О. Я. Гобелени в творчості Івана-Валентина Задорожного // Вісн. Харків. академії дизайну і мистецтв. 2005. № 7;
5. Іван-Валентин Задорожний // Студії мистецтвознавчі. 2006. № 3.

Бібліографічний опис:

Задорожний Іван-Валентин Феодосійович / І. М. Блюміна, В. Г. Данилейко//
Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І.
Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-15318>. –
Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).